USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **S. S.**, zast. JUDr. Tomášem Švecem, Ph. D., advokátem, se sídlem Holečkova 29/657, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 4. 2017, č. j. OAM-43/LE-BE01-BE04-2017, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2017, č. j. 42 Az 10/2017 - 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Tomáši Švecovi, Ph. D., advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 12.342 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl, že se žalobkyni neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl. Obecná tvrzení žalobkyně, že v řízení byl porušen § 2 odst. 1, § 3 ve spojení s § 2 odst. 4, § 50 odst. 2 až 4, a § 68 odst. 3 správního řádu, jakož i § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu nepovažoval za žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. K tvrzení, jež bylo obsahem jediného včas uplatněného žalobního bodu (že se žalobkyně obává svého návratu na Ukrajinu, protože má dluhy a hrozí jí vážná újma) krajský soud vysvětlil, že požadavek věřitelských bank na splacení dluhů, k jejichž zaplacení je žalobkyně povinna z titulu ručení, děje-li se cestou práva, nelze považovat za azylově relevantní pronásledování. Žalobkyně přitom netvrdila, že by vymáhání uvedených pohledávek mělo probíhat nestandardním způsobem,

že by jí bylo vyhrožováno nebo že by dlužníci (v rozsudku nesprávně „*věřitelé*“ – poznámka kasačního soudu) byli pronásledovanou sociální skupinou ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Uzavřel tedy, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro přiznání azylu, ani zde nejsou okolnosti, zakládající důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu a nakonec povinnost splatit dluhy nelze podle krajského soudu považovat za vážnou újmu odůvodňující přiznání doplňkové ochrany. Krajský soud shrnul, že institut mezinárodní ochrany neslouží k řešení ekonomických problémů cizinců.

[3] Tvrzení obsažená v doplnění žaloby, které učinila žalobkyně v podání ze dne 8. 6. 2017 (že jí bylo písemně vyhrožováno; hrozí jí vážná újma ze strany soukromých osob napojených na mafii), považoval krajský soud za nové žalobní body, které však žalobkyně uplatnila po lhůtě pro podání žaloby vyplývající z § 32 odst. 1 zákona o azylu; soud k nim proto nepřihlédl.

III.

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojila proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů vyplývajících z § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhovala zrušit napadený rozsudek a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítla, že rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Krajský soud nepřihlédl k jejím tvrzením obsaženým v podání ze dne 8. 6. 2017 (označeném „replika k vyjádření žalovaného ze dne 17. 5. 2017“) proto, že jeho obsah posoudil jako uplatnění nových žalobních bodů. Podle stěžovatelky však šlo o rozvedení původních žalobních námitek obsažených (byť v úsporné podobě) již v žalobě. Právě v ní totiž tvrdila, že jí hrozí vážná újma a toto tvrzení rozvedla v pozdějším podání ze dne 8. 6. 2017 uvedením, v čem tuto hrozící vážnou újmu spatřuje. Uvedené pochybení krajského soudu založilo i nezákonnost napadeného rozsudku a také vadu řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon.

[6] Stěžovatelka krajskému soudu vytkla i to, že zatížil řízení před ním vadou, neboť rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatelka sice převzala přípis krajského soudu s výzvou, zda souhlasí s rozhodnutím bez nařízení jednání a s poučením, že pokud nevyjádří nesouhlas, bude mít soud za to, že s takovým postupem souhlasí, tomuto poučení ale neporozuměla. Bylo psáno v českém jazyce, ač mateřským jazykem stěžovatelky je jazyk ukrajinský. Stěžovatelka sice je schopna se česky domluvit, nerozumí však úřednímu českému textu. O uvedeném svědčí i skutečnost, že ve správním řízení žádala, aby pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl veden v ukrajinském jazyce za přítomnosti tlumočníka. V důsledku neporozumění výzvě a v ní obsaženému poučení nedošlo k naplnění podmínek, aby soud věc mohl projednat bez nařízení jednání.

IV.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na svém dosavadním postoji. Námitku, že řízení před krajským soudem je stiženo závažnou procesní vadou považoval za nedůvodnou a účelovou. Stěžovatelka reagovala jako cizinka na písemné rozhodnutí žalovaného podáním žaloby v českém jazyce, ustanovení tlumočníka pro stručné poučení soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. proto nebylo třeba. Stěžovatelka je schopna se česky

domluvit a obsah písemnosti pochopit. V ostatním žalovaný odkázal na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí a také na obsah napadeného rozsudku. Ten podle žalovaného není nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů a stěžovatelka v kasační stížnosti neuvedla ani žádnou podstatnou skutečnost nasvědčující nezákonnosti napadeného rozsudku.

[8] Žalovaný shrnul, že podání stěžovatelčiny žádosti o udělení mezinárodní ochrany po delší době od příchodu do České republiky působí značně účelově a důvodem podání této žádosti byla snaha o legalizaci pobytu, ekonomické důvody opouštění země původu a tvrzené dluhy u banky v zemi původu, s nimiž stěžovatelka spojovala tvrzené obavy z vážné újmy. Skutkový stav, z něhož vycházel žalovaný, má oporu ve spisu a také krajský soud se dostatečně zabýval všemi důvody tvrzenými stěžovatelkou. Námitky uplatněné v kasační stížnosti tudíž nemají opodstatnění. Žalovaný ze všech uvedených důvodů navrhl kasační stížnost zamítnout, případně odmítnout pro nepřijatelnost.

V.

[9] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti (jako neurčitého právního pojmu) a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Na tam uvedené závěry kasační soud nyní pro stručnost odkazuje.

[10] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatelky ve smyslu těchto judikaturních závěrů Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil. V zájmu stěžovatelky bylo, aby v kasační stížnosti uvedla konkrétní důvody, na základě nichž bylo možno na podstatný přesah vlastních zájmů usoudit. Z obsahu kasační stížnosti přitom nepochybně plyne, že stěžovatelka krajskému soudu vytýká procesní pochybení, a to jednak z hlediska posouzení vymezení žalobních bodů a dále z důvodu rozhodnutí bez jednání.

[11] Nejvyšší správní soud ve výše odkazovaném usnesení shledal, že přijetí kasační stížnosti k věcnému přezkumu bude dáno mimo jiné tehdy, *„pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele“*, jež může spočívat i v tom, že krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, jedná-li se o *„pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.“*

[12] V nyní souzené věci Nejvyšší správní soud nezjistil žádné pochybení té intenzity, jež by nasvědčovalo závěru, že stěžovatelčiny výtky mohou mít „širší dopad“ i mimo sféru jejího postavení či mimo její vlastní zájmy, jak vyplývá z § 104a s. ř. s. a ze související judikatury. Jinými slovy, důvody přijatelnosti kasační stížnosti soud neshledal.

[13] Nejvyšší správní soud ověřil, že se krajský soud v napadeném rozsudku vyjádřil k jedinému projednatelnému a včas uplatněnému žalobnímu bodu (viz odst. [2]) věcně,

srozumitelně a přesvědčivě. Poukázal na důvody stěžovatelčiny žádosti o udělení mezinárodní ochrany (obava z návratu do země původu z důvodu vymáhání dlužné částky bankami z titulu stěžovatelčina ručení), zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace a důkazy, tyto podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající, hmotněprávní normy. V napadeném rozsudku zohlednil též judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se otázek řešených i v souzené věci, tedy i otázky posouzení vymezení žalobních bodů (viz blíže krajským soudem odkazovaný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, a na něj navazující rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78). Stěžovatelkou namítané vymezení žalobních bodů tak krajský soud posoudil zcela v souladu s ustálenou judikaturou kasačního soudu.

[14] Jedná-li se o kasační námitku nesplnění předpokladů k rozhodnutí bez nařízení jednání, Nejvyšší správní soud neshledal v postupu krajského soudu pochybení, jež by mohlo zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatelky a odůvodňovalo tak přijatelnost její kasační stížnosti. Stěžovatelka se bránila žalobou proti napadenému rozhodnutí psanou v českém jazyce, aniž by kdy vyjádřila, že jí komunikace v tomto jazyce a porozumění českému textu činí jakýkoliv problém. Také na výzvu krajského soudu k vyjádření se k vyjádření žalovaného a ke sdělení, zda souhlasí s rozhodnutím bez jednání, reagovala bez jakýchkoliv výhrad replikou v českém jazyce. Lze uzavřít, že rozuměla-li stěžovatelka výzvě, že má možnost se vyjádřit k podání žalovaného, pak nepochybně porozuměla i dalšímu poučení, že se může v téže lhůtě vyjádřit i k postupu soudu rozhodnout bez jednání. Obě tato poučení a výzvy byly obsaženy v téže listině - přípisu krajského soudu ze dne 22. 5. 2017, doručeném stěžovatelce dne 25. 5. 2017 (viz č. l. 18 spisu krajského soudu). Ostatně i následně kasační stížnost podala stěžovatelka osobně, nikoliv prostřednictvím zástupce, a to opět v jazyce českém, aniž kdykoliv zmínila, že jí tato komunikace či porozumění textu činí problémy z důvodu jazykové bariéry.

[15] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelnosti (pro nedostatek důvodů), není zde ani jiná vada řízení před krajským soudem, která by mohla mít vliv na nezákonnost napadeného rozsudku, krajský soud se nedopustil ani judikaturního odklonu či hrubého pochybení při výkladu hmotného práva a dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura dává odpověď na stěžovatelčiny námitky.

VI.

[16] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 3, větou první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[18] Stěžovatelce byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupce z řad advokátů JUDr. Tomáš Švec, Ph. D. V takovém případě platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci

stěžovatelky Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za tři úkony právní služby ve výši 3.100 Kč spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí zastoupení dne 5. 9. 2017, v další poradě s klientem přesahující jednu hodinu dne 14. 9. 2017 a v sepisu doplnění kasační stížnosti, a to podle § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) a dále za tři paušální náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč souvisejícími s těmito úkony podle § 11 odst. 1 písm. b), c) a d) a § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Jelikož ustanovený zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů je dále zvýšena o částku odpovídající této dani (21 % z částky 10.200 Kč, tj. 2.142 Kč). Ustanovenému zástupci tedy celkem náleží 12.342 Kč a tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu